

Ścieżka edukacyjna im. Wojciecha Korfantego w Siemianowicach Śląskich

Wojciech Korfanty urodził się 20 kwietnia 1873 roku w siemianowickiej osadzie Sadowka. Ten wybitny syn śląskiej ziemi, pełnił szereg funkcji społeczno – politycznych. Zrealizował się między innymi jako: poseł do Landtagu i Reichstagu, komisarz plebiscytowy oraz dyktator III Powstania Śląskiego. Następnie związany był z Chrześcijańską Demokracją, pełniąc funkcję posła do Sejmu Śląskiego i Polskiego oraz wicepremiera rządu Wincentego Witosa. Przez pewien czas był wydawcą dzienników: „Rzeczpospolita” i „Polonia”. Zmarł 17 sierpnia 1939 roku w Warszawie. Pochowany został trzy dni później na katowickim cmentarzu przy ulicy Francuskiej.

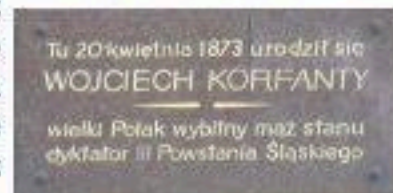
Bezspornym faktem jest, że pomimo licznych kontrowersji i niejednoznacznych opinii historyków na jego temat, należy uznać Korfantego za bohatera narodowego. Na temat jego osoby ukazały się około 64 tytuły książkowe. Zatem każdy, kto ma ochotę lepiej poznać jego postać, znajdzie coś dla siebie w pozycjach proponowanych przez rozliczne wydawnictwa.

Ścieżka im. W. Korfantego

Ścieżka dydaktyczno-edukacyjna im. Wojciecha Korfantego ma długość 6,5 km. Piesze przebycie trasy zajmie spacerem niewiele ponad dwie godziny. Omawiany szlak oznakowany jest kolorem niebieskim.

Trasa została wyznaczona w sposób przybliżający miejsca związane z osobą Korfantego. Jej początek znajduje się obok „Domu Korfantych” przy ulicy Mysłowickiej 3. Na elewacji tejże kamienicy wmurowane są dwie tablice pamiątkowe, z czego jedna poświęcona jest bohaterowi tego tekstu. Niestety nie jest to budynek, w którym urodził się, i gdzie spędził dzieciństwo. Jego dom już nie istnieje. Stał nieco z boku od obecnego budynku. Z opowieści ludzi wynika, że przyszły komisarz plebiscytowy, mieszkał wraz z rodzicami i rodzeństwem w parterowej chacie bielonej wapnem. Obecny „Dom Korfantych” został zbudowany dużo później. Owszem jego współwłaścicielem był Wojciech, ale sam nigdy w nim nie zamieszkał.

Następnie ścieżka kieruje się w stronę centrum miasta ul. Powstańców (dawna Wanderstrasse) do kościoła pod wezwaniem „Podwyższenia Krzyża Świętego”. Tam znajduje się kolejna tablica pamiątkowa, informująca o rzekomym chrzcie Korfantego w tutejszej parafii.

Oczywiście nie jest to do końca zgodne z prawdą, gdyż wtedy kościoła jeszcze nie było. Obecny obiekt sakralny został wybudowany i oddany do użytku wiernym w roku 1884. Natomiast rzeczywisty chrzest Korfantego miał miejsce w kościele tymczasowym, konstrukcji szachulcowej (tzw. mur pruski), służącym wiernym w latach 1867 – 1884, pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej. Znajdował się on w miejscu, budynku kaplicy Ogrójca z 1910 roku. Natomiast w ten szczególny dzień malcowi nadano imię Adalbert.

Dalej udajemy się ulicą 1-go Maja pod Szkołą Podstawową nr 6 im. Hanki Sawickiej. Dawniej znajdowała się w tym miejscu Szkoła Ludowa nr 1. Właśnie w niej uczył się Korfanty. Kolejny ciekawy punkt znajduje się u zbiegu ulicy Fryderyka Chopina i alei Sportowców.

Jest tam jego pomnik wzniesiony ze składek społeczeństwa, zakładów pracy oraz dofinansowania z Urzędu Miasta Siemianowice. Inicjatorem budowy monumentu było Towarzystwo Przyjaciół Siemianowic. Natomiast projekt wykonał M. Kiciński. Uroczyste odsłonięcie obelisku miało miejsce 3 maja 1986 roku.

Następnie ulicą Chopina, wzdłuż parku, udajemy się do Muzeum Miejskiego. Istnieje ono od 1981 roku i znajduje się w dawnym kamiennym spichlerzu z XVIII wieku. W jego wnętrzach można zobaczyć zbiory etnograficzne oraz historyczne, które dotyczą dziejów zarówno miasta oraz regionu, jak i życia samego

Korfantego. Poza stałą ekspozycją wystawową, muzeum prowadzi również m.in.: własne badania naukowe, organizuje prelekcje oraz koncerty. W jego siedzibie mają miejsce: galeria, a także wydawnictwo „Siemianowickiego Rocznika Muzealnego”. Działalność ta ma znaczny wpływ na poziom wiedzy oraz rozwój kulturalny mieszkańców Siemianowic.

Następnie kierujemy swe kroki do jednej z wizytówek miasta – centralnie umieszczonego w nim – Parku Miejskiego. Jest on w stylu angielskim, a jego początki sięgają przełomu XVIII i XIX wieku. Znajduje się tam zrujnowany, klasycystyczny pałac rodu **Donnersmarcków**, usytuowany na miejscu dawnego dworu Mieroszewskich.

Dalej zmierzamy do ulicy Zygmunta Krasińskiego i docieramy do rynku, dawniejszego placu targowego. Znajduje się tam eklektyczny budynek Ratusza z 1904 roku. Na jego płycie z dala widoczny jest kolejny punkt ścieżki: Pomnik Powstańców Śląskich z charakterystycznym orłem na szczycie wzniesiony po II Wojnie Światowej. Upamiętnia on poległych powstańców, o czym świadczy wybite na cokole 27 ich nazwisk.

W dalszym ciągu kontynuujemy wędrowkę ulicami: Krasińskiego oraz Jana Śniadeckiego. One doprowadzą nas do niewielkiego Parku Hutniczego. Tam na szczególną uwagę zasługuje budynek pływalni z 1908 roku. Jest to bowiem najstarszy tego typu obiekt w Polsce.

Następnie ulicami: najpierw 27 Stycznia, a następnie Henryka Sienkiewicza, wzdłuż widocznych zabudowań Huty „Jedność”¹, docieramy na plac Piotra Skargi. W tym miejscu możemy podziwiać ocalony i przez długi czas zapomniany Pomnik Czynu Niepodległościowego. Powstał on w latach 20. XX wieku i pierwotnie stał, na placu Wolności, w pobliżu Ratusza. Został zdewastowany w 1939 roku przez nazistów, a następnie przez 50 lat ukrywany przez mieszkańców Siemianowic. Przez przypadek odnaleziono go, a po rekonstrukcji ponownie odsłonięto w 2007 roku.

Kolejny fragment ścieżki wiedzie ulicami: Ludwika Waryńskiego, Alfreda Kapicy i Hermana Wróbla. Zaprowadzą one

do osiedla im. Wojciecha Korfantego. Miejsce to powstało w latach 80. XX wieku.

znajduje się w Gimnazjum nr 3 im. Wojciecha Korfantego. Wewnątrz szkoły można zobaczyć obraz z wizerunkiem patrona oraz tablicę

Właśnie tam znajduje się kilka obiektów związanych z przywódcą komisarycznym na Śląsku. Pierwszym jest tablica pamiątkowa na bloku mieszkalnym nr 2. Kolejny znajduje się w Gimnazjum nr 3 im. Wojciecha Korfantego. Wewnątrz szkoły można zobaczyć obraz z wizerunkiem patrona oraz tablicę pamiątkową o następującej treści: „...Polska wspólnota narodowa jest streszczeniem naszej przeszłości, przedmiotem wysiłków terażniejszości i troską naszej przyszłości...”

Następnie spod obiektu idziemy ul. W. Korfantego i przez Lasek Bytkowski dochodzimy do pętli tramwajowej przy placu Alfreda. Tam proponowana przez nas ścieżka ma swój koniec. Natomiast zaczyna się jedna z głównych arterii Katowic, oczywiście imienia bohatera tego rysu.

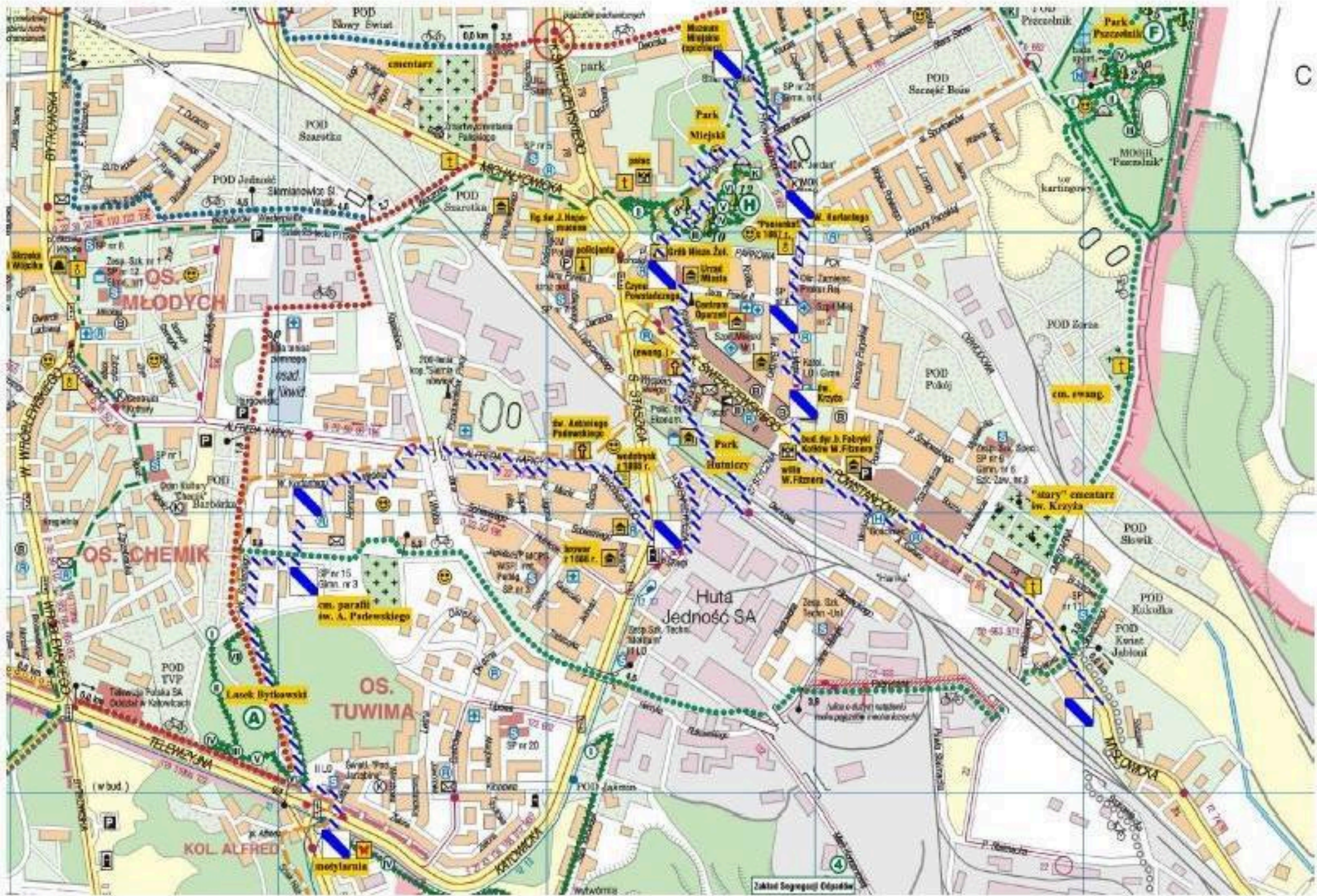
Za przejście opisanej trasy oraz zwiedzenie wyszczególnionych obiektów, można zdobyć brązową odznakę turystyczno-krajoznawczą o nazwie: „Śladami Wojciecha Korfantego”. Potwierdzenia wizyt należy zbierać we własnoręcznie wykonanej kronice wycieczki. Można w niej zamieścić między innymi: odciski pieczętek z każdej z instytucji, bilety wstępu lub zdjęcia zwiedzanych obiektów.

Odznakę weryfikuje i rozprowadza: Komisja Krajoznawcza Oddziału PTTK Siemianowice ul. Niepodległości 45 (Centrum Kultury), 41 – 100 Siemianowice Śląskie.

Całość opracował: Roman Żyła
Współpraca i korekta: Alicja Badetko
Tekst: Roman Żyła
Fotografie: Roman Żyła i Andrzej Czopka

¹ Jej historia sięga 1836 roku, kiedy to znana była jako Huta „Laura”.

C

Zakład Segregacji Odpadów